

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 77. Confutatio Hugonotici scripti pro honestanda sua rebellione vulgati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. villius cum suis ipsemet, bacchantium
A. C. 1621. furori cedere, Magistratus vero spon-
 dere cogitur, *abolendam esse facti memo-*
riam, captosque liberandos, necnon iudicii
acta concremanda: Hæc pollicitatio mo-
 tum, rabiemque furentis plebeculæ
 coercuit: ne vero Rex privatam Hu-
 gonotarum vexationem criminis impu-
 nitate comprobare videretur, Modæ-
 neum capitalium caussarum Præfectum,
 ut de reis iudicium legibus faceret, ad
 Turones decrevit, ex cuius sententia
 quinque hujus tumultus Authores in
 furcam acti sunt. Ceterum perpensis
 omnibus ejusmodi motibus nemo ultra
 dubitare poterit, amoris conciliatri-
 cem esse Religionum similitudinem,
 dissimilitudinem vero exiltere fœcun-
 dam seditionum Matrem.

§. LXXVII.

Confutatio Hugonotici scripti pro ho-
nestanda rebellionem vulgati

Gramond.
t. 7. p. 367.

Quantumvis Rex edito diplomate pa-
 lam testatus esset, quod arma non
 eo fine capefferet, ut e Regno Hugo-
 noticam sectam eliminaret, sed ut se-
 ditiosos cives compesceret, rebelles
 tamen Hugonotæ, ut seditionis & belli
 in Regem suum conflati calumniam a
 se amolirentur, communi omnibus
 sedi-

feditiosis obtentu, se non Regi, sed in-
vidis, & calumniatoribus suis bellum

Sæc. XVII.
A. C. 1621.

denuntiare, audacter vulgabant, alla-
tis etiam quibusdam feditiosis neces-
sariæ causis, quarum summam supra
exposuimus: Ut igitur omnibus ad o-
culum pateret, quam frivolæ essent eo-
rum rationes, quibus feditiosos suos
motus honestare niterentur, hinc Pa-
risiis pro Rege prodiit apologia, quam
huc adducere, haud inconsultum erit,
ne fors sinistra opinione ac iudicio æ-
quitas causæ, & facti veritas perversa-
tatur: Erat autem hujus apologiæ
„tenor sequens: Quam falso obtenda-
„tur oppressio ab iis, qui privatim de-
„generes, in publicum exitiosi, nihil
„spei, nisi per discordias civiles habent,
„videant exteri Principes, videant
„populi, quos ipsi in subsidium vocant:
„Videant falsa oppressionis imagine,
„ambitione, avaritia, & rerum nova-
„rum studio agi. Multa pathetice
„scripta, plura ab ipsis injuriose con-
„gesta in Regem suum, quæ quanta-
„cumque sunt, si hoc examine probra-
„esse, & calumnias, plane ostenditur,
„vertantur in sectam Principum arma,
„quos ad defensionem ipsa suam prave
„invocat. Sin vera sunt, quanquam
„impudenter in regium caput coniecta,
„armetur una in Regem, & Catholi-
„cos

Hist. Eccles. Tom. LVII.

Q

„COS

Sæc. XVII. „cos conſpiratione Europa omnis, per
 A. C. 1621. „me licet. „

„Prima objectio eſt ex Sacramento
 „a Rege præſtito ipſo inaugurationis
 „die, cujus hæc ſumma. *Juro regia*
 „*in fide, quos Eccleſia hæreticos dixerit,*
 „*conaturum me, in quantum potero, fini-*
 „*bus regni mei depellere:* Unde vobis Se-
 „ctarii, Eccleſiæ decreto hæreticis exi-
 „lium portendi concluditis? Verba ar-
 „guuntur, adeo factorum innocens eſt
 „Rex, in quem agitis? Adeone Sacra-
 „menti hæc formula nova eſt apud
 „Gallos, ut ignoretur effectu vacuum
 „eſſe ab omni ævo? Nondum Calvi-
 „nus veſter eruperat, & ſic jurabant
 „inaugurandi Reges. Henricus quar-
 „tus, quem pro Deo tutelari accipitis,
 „in primo regni limine eo Sacramento
 „adigitur. Quare ergo qui ſiluiſtis
 „tunc, obſtrepitis hodie Succeſſori,
 „quem ſcitis ea formula Majorum ſuo-
 „rum religionem imitatum? Adjecta
 „poſtmodum, vobis rogantibus ex-
 „ceptio regulæ, qua declaravit Rex
 „ipſe, eo ſe Sacramento nihil de vobis
 „cogitaſſe, actum id anno milleſimo
 „ſexcenteſimo decimo quinto. Quid
 „ultra petitis? „

„At Jeſuitæ plus nimis ſe immiſcent
 „rebus rerumque arbitria affectant, ut
 „publicæ, ut privatæ ſunt? A cri-
 „mine

„mine immunis esse debet, cujus ea Sæc. XVII.
 „libido est, ut alios arguat. Quanta, A. C. 1621.
 „amabo, est apud vos autoritas iis,
 „quos pastores vocatis? infectum est,
 „quodcunque apud vos privatim, quod-
 „cunque publice geritur, nisi id ho-
 „minum genus intervenerit. Jesuitæ
 „Regi admoventur, quia probi sunt.
 „Hinc improborum in ipsos invidia.
 „At eorum Consiliis Rex prave sua-
 „sus, dum de ruina admonetur, quæ
 „coronæ imminet ex bello in vos mo-
 „vendo, respondit; *animam sibi coronam*
 „*potiorem esse?* calumnia est in Regem,
 „neque enim ita respondit unquam. At
 „esto: ita responderit. Revolvite quæso
 „historiam Sectæ vestræ Germanicam.
 „Fridericus Palatinus Comes, cum
 „nuper promerendis sibi penitus Calvi-
 „nitis exegisset Catholicos, finibus
 „principatus sui Religionis causa ex-
 „actos respondit, & quantacunque hinc
 „ruina immineat feudo suo, passurum
 „æquo animo se: quoquo res cadat,
 „minoris momenti jacturam feudi fore,
 „quam animæ: ex quo responso, ap-
 „plausus Sectariorum omnium ingens,
 „maximaque in Palatinum elogia Quam
 „præposterum est Catholico Principi
 „verti in crimen, quod in Sectario di-
 „gnum ducitis immortalī laude!

Q 2

„Ob-

Sæc. XVII.

A. C. 1621.

„Objicitis, actum vobiscum inju-
 „riose, cum Rupellæ conventus per se
 „licitus, rescripto condemnatus est,
 „perduellesque habiti, quicunque huc
 „convenerant: non ita temere condem-
 „nandos conventus omnes, quos in-
 „dicitis: Henrico Magno placuisse o-
 „lim ut interdum haberentur ex variis
 „caussarum figuris: Quid ab Henrici
 „temporibus exemplum trahitis in
 „hanc ætatem? mutatione Regis mu-
 „tata est indoles vestra! Odistis filium,
 „qui colueratis impensius Patrem. Vix
 „rebus humanis exemptus Henricus,
 „cum de *libera Republica* deliberastis in-
 „stituenda in statu regio. Adhuc Patri
 „cor in sanguine palpitabat, cum de
 „bello in Filium infantem movendo
 „cogitastis. Nec certe mirum ea co-
 „gitatione distrahi ab officio sectam,
 „& cui hæreditarium est vagientes in
 „cunis Principes suos opprimere vi, aut
 „dolo. Testis Jacobus I. magnæ Bri-
 „tanniæ Rex, quem decessores vestri
 „(quos ille Puritanos appellat) in cu-
 „nis suffocare conati sunt. Ipso autore
 „utar, qui rogatus, an Puritanus es-
 „set, respondit in Apologia sua, *odis-*
 „*se se Puritanos, a quibus parum absuis-*
 „*se memorat, quin vagiens in cunis perde-*
 „*retur: ergo odistis Reges, non modo*
 „quia Catholici sunt, sed quia Reges:
 „Odi-

„Odiftis dominia Principum, libidine
 „dominandi. „

Sæc. XVII.

A. C. 1621.

„Facetum est, quod odio vestro exi-
 „mitis Regem, quod bello in ipsum ab-
 „stinere vos dicitis, quod precibus hu-
 „militer deprecamini ipsius iram. Opti-
 „me certe negatis, motum a vobis
 „bellum contra Regem, quia non ad-
 „mittitis Regem. Ecquid, amabo,
 „istud est, quod contra Consilium ejus
 „vulgatis libellos, & Satyras? quid
 „furor iste, qui in Ministros regni su-
 „perbe detonat? quid aliud, quam ca-
 „tulum (quod ajunt) coram Leone
 „plectere? Leonem ista Gallicum pe-
 „tunt, qui mansuetus in hanc diem
 „nunc furere incipit. Una caussa est
 „Regi & ministris regni, neque subdi-
 „torum est curiosius inquirere, quos
 „aut ex quibus caussis Rex consilii sui
 „participes faciat. Movebit risum e-
 „tiam Stoicis Laus importuna, quam
 „vobis ipsis astruitis usque ad nauseam
 „ex cæca obedientia, qua supra regiam
 „potestatem, negatis, in terris ullam
 „esse, unde in Catholicos ampla di-
 „cendi seges, specie contrariæ opinio-
 „nis, qua summo Pontifici jus in Re-
 „ges concedunt. Non est hujus loci
 „dissertatio quæstionis, de qua non
 „convenit inter omnes Catholicos, ne-
 „que hæc vobis credulitas est, quid-

Q 3

„quid

Sæc. XVII., „quid sonent Manifesti vestri hæc verba:
 A. C. 1621., „Notum esse volumus post Deum, Regem
 „venerari nos, & colere, & ita sentire de
 „Regibus, nullam in orbe potestatem esse
 „supra regiam. Supra Regem sunt ta-
 „cita apud vos lege, Synodi provin-
 „ciales, colloquia, circuli, comitia
 „Sectæ generalia: Supra Regem pri-
 „vatæ cuique res, quibus augendis
 „quoquo modo incumbitis. Indicitur
 „Sectæ Conventus pro libidine Sedi-
 „tiosi hominis, cui apud vos autori-
 „tas erit, prohibet Rex, quo jure va-
 „let: quid facti opus, Viri regum ob-
 „servantissimi? *Ite*, inquit lex tacita,
 „sub qua vivitis, *ite percalcatum Regem,*
 „*quo causa vocat.* Convenere Oratores,
 „habentur comitia, Rex solvi mandat:
 „si nulla potestas supra regiam est, quid
 „moras necitis? Sacro Sigillo obfig-
 „nata est regia charta, quam legitis,
 „jubet secessum, & adhuc una statis?
 „Nec stare satis, nisi & arma opponitis
 „eidem Regi, quem unum a vobis
 „agnosci profiteremini. Commodati ti-
 „tulo possidetis urbes in Gallia, conces-
 „sas vobis a Regibus Gallis in certum
 „tempus, cessit dies; petit Rex sibi
 „restitui commodatum, negant posses-
 „sores, & litem movent: triste litigii
 „genus, quod per arma transigitur!
 „Bellum Regi denuntiat Secta, Gal-
 „liam

„liam per provincias distribuit præfe-
 „ctis septem, quibus concedit jura belli
 „omnia, qualia Regi debentur, tributa
 „indicit, leges promulgat bello & pace
 „valituras. Hæc est illa fides Regibus
 „debita, cujus promptuarium est Cal-
 „vini Secta, & Fides, quam cælo æ-
 „quant Sectarii, quam columnam Gal-
 „lici status, regique fulcrum diade-
 „matis vocant. Adhuc infida gens
 „credulitatem jactabis, qua te Regi-
 „bus supra Catholicos usque adeo de-
 „vincam mentiris, ut omnia Regi sub-
 „dita, nihil supra, agnoscas? Probat
 „plenius cæca obediencia, quam pro-
 „fiteris, ex Sacramento nuper Rupel-
 „læ præstito a delegatis tuis in hanc
 „summam: *Juramus observaturos nos,*
 „*executionique mandaturos, quidquid Ru-*
 „*pellana Comitata statuerint, Et si opus est,*
 „*bona, libertates, Et vitam confirmandis*
 „*eorum decretis impensuros, secreta con-*
 „*cilii nec scripto, nec verbo revelaturos.*
 „Non hic opus arte Syllogistica eli-
 „ciendæ ex promissis conclusioni. Ergo
 „Sectariis pro Rege Comitata sunt, qui-
 „bus fidem in obsequium astringunt
 „nulla exceptione. An num eo voca-
 „bulo: *Quicquid, parricidia, regni ex-*
 „*cidium, Regis, Principumque con-*
 „*jurata ruina continebuntur, si vide-*
 „*bitur ita Comitatis? Quid istud est*

Sæc. XVII.

A. C. 1621.

Q 4

„Secta-

Sæc. XVII. „Sectarii, quod, *ubi opus fuerit*, liber-
 A. C. 1621. „tatem, bona, & vitam confirmandis
 „Comitiorum decretis impensuros vos
 „dicitis? Ubinam illud Opus, nisi
 „quando Rex in possessionem urbium
 „suarum redire voluerit? quando pa-
 „storibus vestris negaverit, quam præ-
 „stare solitus pensionem? cum militiæ
 „& togæ officia non distribuerit vestris,
 „pro libidine affectantium? Ultima
 „pars Sacramenti arcano transigitur
 „nunquam revelando: sic isto: vel
 „obsequium & fides Regi debita eo se-
 „creto continentur, vel perduellio? si
 „obsequium, & fides, quare secreta
 „sunt, quæ agnita gratiam omnium
 „promerebuntur? si perduellio, ergo
 „perduelles estis; ergo falsa penitus
 „propositio hæc vestra: *Notum esse vo-*
 „*lunus post Deum, Regem nos venerari*
 „*& colere &c.* „

„At opitulati olim patres vestri
 „Henricis tertio & quarto a Catholica
 „factione oppressis? Rem paucis ex-
 „pedio. Nihil est, quod Henricis al-
 „latam a se opem superbiens efferat
 „secta, quæ eo facto sibi studuit magis
 „quam Regibus. Henrico tertio præsto
 „erant tum, quia prole orbem prævi-
 „debant, in Henricum quartum coro-
 „nam translaturum noverant, tum e-
 „tiam quod Salmuriam arcem ad Li-
 „gerim

gerim munitissimam concedebat Sectæ Sæc. XVII.
 „in pignus datæ fidei: quis miretur A. C. 1621.
 „his conditionibus opitulatos? Henrico
 „quarto militabant, vindicabantque in
 „jura regni alumnum suum, a quo ma-
 „gna Sectæ præsidia fore sperabant ex
 „Calvinismo, quo tum infectus erat.
 „Cesset ergo importuna corvorum cro-
 „citatio, cessent jacta toties in Regem
 „convicia, quibus ingratitude postu-
 „latur, dum se in libertatem asserit
 „contra subditos, jura regni omnia
 „usurpantes. Quin potius ferant se in-
 „gratos viri perditissimi, qui Henrico
 „patri vitam, & illam (cui quotidie
 „Sanguinem immolant) conscientiæ
 „libertatem debentes, filium impensius
 „coluisse debuerant.,

„Tria præcipue objiciuntur Regi:
 „1. restituta in Bearnia Catholicis jura
 „2. Lectora erepta, 3. negatæ duobus
 „e Secta in Parlamento Lutetiano Se-
 „des: his pleraque promiscue astruun-
 „tur, temerati manes, exusta templa,
 „rapti in monasteria infantes, negatæ
 „ministris pensiones &c. Quod ad
 „Bearniam attinet, meminisse debent
 „Sectarii, Regem inter & Bearnenses,
 „de restituendis Romanæ Ecclesiæ bo-
 „nis, quæ ipsorum pastores usurpave-
 „rant, primam fuisse controversiam,
 „conventumque, ea restitui oportere:

Q 5

„ad-

Sæc. XVII. „adjectum caput de Conscientiæ liber-
 A. C. 1621. „tate constituenda in Bearnia, quali
 „fruuntur in Gallia Calvinistæ. Resti-
 „tutio, quam æqua foret, nequidem
 „negaverint, nisi qui privatæ rei affectu
 „a vero desectunt. Constat Episco-
 „porum ab omni ævo fuisse decimas,
 „obventusque Sacros: constat de usur-
 „patione ante *annos quinquaginta* a Se-
 „ctariis inchoata: at continuata illis
 „in hanc diem possessio? Esto, ergone
 „translatum in possessores Dominium?
 „Unde id quæso? non ex lege, quæ
 „*malæ fidei* possessoribus præscriptionem
 „negat: non ex patientia Dominorum;
 „quippe constat sæpius de usurpatione
 „questos Episcopos Bearnenses. Ergo
 „interrupta præscriptione consequens
 „est, ut fateantur Sectarii, jure resti-
 „tutos Episcopos cum omni causa.
 „Quam fuisset iniquum, Sectariis ro-
 „gantibus, penitus arceri Catholicam
 „a Bearnia fidem, quo tempore ipsi,
 „credulitatis suæ liberum exercitium
 „habebant in Gallia? Usque adeone
 „miserum est, esse Catholicum? Sub
 „ea Rex Christianissimus religione vi-
 „vit, & patietur eam opprimi? quæ
 „libertas Calvinistis in Gallia, eadem
 „negabitur Catholicis in Bearnia?
 „Tuum esto judicium qui hæc leges.

„Le.

„Lectoram paucis expedio, quam Sæc. XVII.
 „procurabat Fontaralius jure hæredi- A. C. 1621.
 „tario; quippe patri successerat per
 „Henrici quarti munificentiam arcis
 „possessori: ex Calvinista factus Catho-
 „licus, querelis ansam præbet, quas
 „repetit ad nauseam secta. Responde-
 „tur, Fontaralio patri permissam ab
 „Henrico quarto arcem, non ut Calvi-
 „nistæ, sed ut bellatori acerrimo, ma-
 „gisque virtutis præmium fuisse, quam
 „præsidium sectæ. Eam urbem non esse
 „ex iis, quas matrimonii, quas Secu-
 „ritatis, quas *fidei obsides* vocant, qua-
 „rum possessionem sibi secta arrogat
 „jure proprio, esse privatam possessio-
 „nem: quo patet, motos hinc questus
 „esse futes. Nec certe ita queruntur
 „Catholici, si quando Catholicarum
 „urbium præfecti, fiunt Calvinistæ.
 „Marchio Senevierius, postquam a fide
 „Catholica ad Calvinum diverterat,
 „quam ante regebat Castilloniam ar-
 „cem retinuit, nemine querente. Ad-
 „dita a Rege in Supplementum, gratia
 „Sectariis obstrepentibus qua Dubium
 „omne sublatum, si quod emerferat:
 „concessa Blainvillio Sectario homini
 „procuratio Lectoræ: Quid ultra que-
 „ritur? „

„At non adscripti Parlamento Lu-
 „tetiano duo e Secta: negatæ Ministris,

„&

Sæc. XVII. „& præfidiario militi stipendiariæ an-
 A. C. 1621. „nonæ, quales de publico præstari so-
 „litæ? Qua lege, amabo, fancitum
 „in Gallia, ut Parlamentis Sectarii in-
 „ferantur: ipsis Parlamentorum exor-
 „diis, una in Gallia religio erat, secta
 „ignorabatur, neque prodiit, nisi post
 „duo secula ab eorum institutione.
 „Postquam adoleverat Calvini error,
 „petiti a Sectariis iudices non suspecti;
 „hinc Camerae, quas Edicti vocant, ubi
 „a suis æquali cum Catholicis numero
 „judicantur: An non satis est exedra
 „bipartita, ut necessum sit etiam pro-
 „fanari Conventus sacros sectaria labe?
 „Iniqua certe petitio, cui factum satis
 „a Rege optimo per officia novi insti-
 „tuti duo destinata Sectariis. Certe
 „nulla lege cautum est, pastores &
 „militem Sectæ ali de publico: Regiæ
 „liberalitati debitum est, in hanc diem
 „id, quodcunque pensionum, quis si
 „modum imposuit Rex, ideone reus?
 „Pœnitet exhausti per Largitiones im-
 „mensas ærarii, & quia parsimonie
 „sibi legem Rex dixerit, convenietur
 „a vobis velut ex debito? Ergo reus,
 „quia jactare suum desinet? Argute
 „dictum! Nemo ignorat abhinc sexa-
 „ginta annis, non aliis Galliam bellis
 „desolari, quam quibus Sectariorum
 „rebellio causam dedit. Occubuere
 „cen-

„centena Gallorum millia bellis intesti- Sæc. XVII.
 „nis, quæ omnis a secta clades est, A. C. 1621.
 „regiisque impensis alentur vestri Præ-
 „dicantes, quorum contra Regem stu-
 „dia fuerunt semper, nec esse desinunt?
 „ita in caveis feras nutrias, mox de-
 „vorandus? Portentum est ali ex sub-
 „stantia populi, qui populum oppri-
 „munt; portentum ex vectigalibus,
 „prædiis, aut ærario annonam præ-
 „stari perduellibus, qui nomen regium
 „populis exhibent pro simulacro, aut
 „larva. „

„Additum percussos atrociter, &
 „cæcos, qui genuflexionem negave-
 „rant, circumlato per metropolim ur-
 „bem *idolo*. Apage dictum execrabile?
 „Ergo *idolum* est Augustissimum Catho-
 „licæ fidei pignus, quod ante mille &
 „sexcentos annos adorabat Ecclesia,
 „& adorat adhuc latriæ cultu? Ergo
 „Christus *idolum* est? *idolum* sit vobis,
 „apud quos pro nihilo ducitur: nobis
 „Deus, qui in carne sua memoriam
 „sui reliquit in seipso. Non agam hic
 „pathetice, ut vos agitis passim in Ma-
 „nifesto vestro: hic res ipsa, hic loqui-
 „tur ille Deus, quem vos pro *idolo*
 „accipitis. Certe, qui alias politici
 „estis, in politiam peccastis maxime:
 „qualiscunque sit de re sacrosancta a-
 „pud vos credulitas, aut procumbere
 „de-

Sæc. XVII., „deuiffetis in confpectu, aut hinc fa- „tu
A. C. 1621. „ceffere. Ad præfentiam Regis ado- „au
 „rantis, fi obyerfatur adorationi Reli- „ta
 „gio fubditi, loco abfiſtat, aut exhi- „C
 „beat actu externo cultum, qui, fi vo- „in
 „let, differat ab interno: neque enim „ſci
 „adorat, quicumque flectit genu, & re- „an
 „gibus etiam debitus eſt externus iſte „til
 „cultus, quem, fi applicuiſſent Sectarii „tit
 „Ludouico poſt ſacram Euchariftiam „ge
 „eunti, probe illuſerant Zelo Catho- „ſit
 „licorum: quandoque ſapientis eſt, e- „de
 „ludere per æquiuoca: plane abſur- „pe
 „dum eſt, quod exercenti actum Reli- „pt
 „gionis ſuæ Regi, opponant ſubditi „vo
 „contrarium actum, quo falſæ credu- „ra
 „litatis arguatur politica hæc Doctrina „lo
 „& Sapientia., „tu
 „be

„At negata mortuis terra, effoſſa „Be
 „cadavera, infantibus ab ulnis maternis „A
 „ad monaſteria rapti a Monachis? Hic „pro
 „calumniator, hic fige laſſum pedem. „pro
 „Negata tuis terra, nempe apud Tu- „Se
 „rones, ubi Martini effoſſum cadaver? „ven
 „At debuisti meminiffe, rudi alapa „Ru
 „percuffum puerum Catholicum, ictu- „fac
 „que ferali pene exanimatum conci- „
 „taſſe in ultionem cum matre foeminas „
 „ejus urbis, & vulgus, quod implaca- „
 „bile eſt, ubi ſemel exarſit. Memi- „
 „neris ſtatim nuntio accepto veniſſe „
 „Regem, quo vocabatur Seditio: expia- „
 „tum

„tum reſte ſcelus: crematos Seditio-
 „autores, magnificaque ultione paren-
 „tatum ab ipſo Rege, vili animæ.
 „Quid quereris pueros tuos Monasteria
 „ingreſſos, qui idem de libertate Con-
 „ſcientiæ oppreſſa piaculum facis? Poſt
 „annos decem, & quinque adoleſcen-
 „tibus in Monasteria ingreſſus permit-
 „titur ex Conſtitutionibus, quas quin-
 „gentis ante ſectam tuam annis admi-
 „ſit Eccleſia. Ea ætate aut liber eſſe
 „debet cuique delectus, aut tollenda
 „penitus conſcientiæ libertas. Ra-
 „ptum vocas, mutandæ in melius vitæ
 „voluntatem enixam? Qua patimur
 „ratione Catholici filios noſtros cucul-
 „lo indui in vitam regularem, eadem,
 „tu Calviniſta, idem patere, aut li-
 „bertatem tolle, quam prædicas? &c. „

Sæc. XVII.
 A. C. 1621.

§. LXXVIII.

*Bellica Ludovici Regis expeditio con-
 tra Hugonotas.*

Antequam Ludovicus Franciæ Rex
 Lutetia Pariſiorum in expeditionem
 progrediretur, ut Principes ab Aula
 profugos ſibi conciliaret, per Favafium
 Sectariorum Legatum Sueſſioni, Ni-
 vernio & Mayenio Ducibus perſcripſit,
 Rupellana comitia mox diſſolutum iri,
 factumque ſatis, quæ ab his peteren-
 tur;

Calmet. l. c.
 Gramond.
 lib. 7.
 Merc. Gal-
 lob. t. 9. l. 2.
 Serres
 Franc. Hiſt.
 pag. 964.